

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Maksaminen digitalisoituvassa taloudessa - väliraportti

Maksuneuvoston työryhmä 2

Maksuneuvoston kokous 28.4.2014

Maksaminen talouden isossa kuvassa: reaali- ja finanssitransaktioiden mahdollistaja

"10%"

Maksaminen

(kuluttajat, yritykset, viranomaiset)

"90%"

Taloushallinnon järjestelmät
Kaupan kassajärjestelmät
jne.

Raportin tavoitteet

- selvittää ja raportoida maksuneuvostolle ICT 2015 -hankkeen sekä RTE -ohjelman maksamiseen kytkeytyvistä projekteista
    - tunnistaa jo käynnissä olevat maksamiseen liittyvät hankkeet päällekkäisyyksien välttämiseksi.
    - tunnistaa sellaisia hankkeita, joihin maksaminen voidaan kytkeä mahdollisimman tehokkaan toimintamallin aikaansaamiseksi.
    - selvittää ja konkretisoida maksamisen kannalta kansalliseen palveluväylään liitettäviä hankkeita, mm. vahva tunnistaminen ja tulorekisteri.
- => ***Digitaalisen strukturoidun tiedon hyödyntämispotentiaali!***

Strukturoidun tiedon hyödyntäminen: perusteet

- Arviolta 80% suomalaisista yrityksistä käyttävät verkkolaskutusta (EK/FK:n kysely viime vuoden syys/lokakuusta) => Suomi johtava maa maailmassa!
- Laskutuksen digitalisointi on jo mahdollistanut laajaa automatisointia hyväksymis- ja maksatusprosesseissa.
- **Seuraava tehostamisvaihe** toteutuu, kun palveluntuottajat poimivat tarpeelliset data-elementit verkkolaskuista
  - => Voidaan automatisoida viranomaisraportointia, kassavirtaennusteita ja kirjanpitoa (keskeisimpiä ICT2015 tavoitteita)
  - => Näiden toteutuessa voidaan tiedonvälityksessä ja hyödyntämisessä monessa osassa päästä reaaliaikaisuuteen.

Strukturoidun tiedon hyödyntäminen: mahdollisuudet

Onnistuneesti toteutettu strukturoidun tiedon hyödyntäminen mahdollistaa:

- parempi talouden hallinta (yritykset, julkinen sektori, kansalaiset),
- pienemmät rahoituskustannukset
- parempi luotto-, valuutta ja osapuoliriskien hallinta,
- parempi ennakoitavuus (myös suhdanteiden osalta) ja nopeampi reagointi,
- tehokas ja kustannustehokas harmaan talouden torjunta
- merkittävät kustannussäästöt sekä yrityksissä että julkisessa sektorissa,
- ketteryyttä ja joustavuutta verkostoon ja uudenlaisia palveluita avointen rajapintojen ja standardien ansiosta,
- parempi palvelu ja tuotekehitys, kun resursseja voidaan irrottaa rutiineista lisäarvoa tuovaan työhön
- enemmän kilpailua standardoinnin ja avointen rajapintojen ansiosta
- IT-palveluviennin kasvattamista
- mahdollisuus merkittävästi vaikuttaa EU:n harmonisointihankkeisiin
- suuria CO₂-päästövähennyksiä

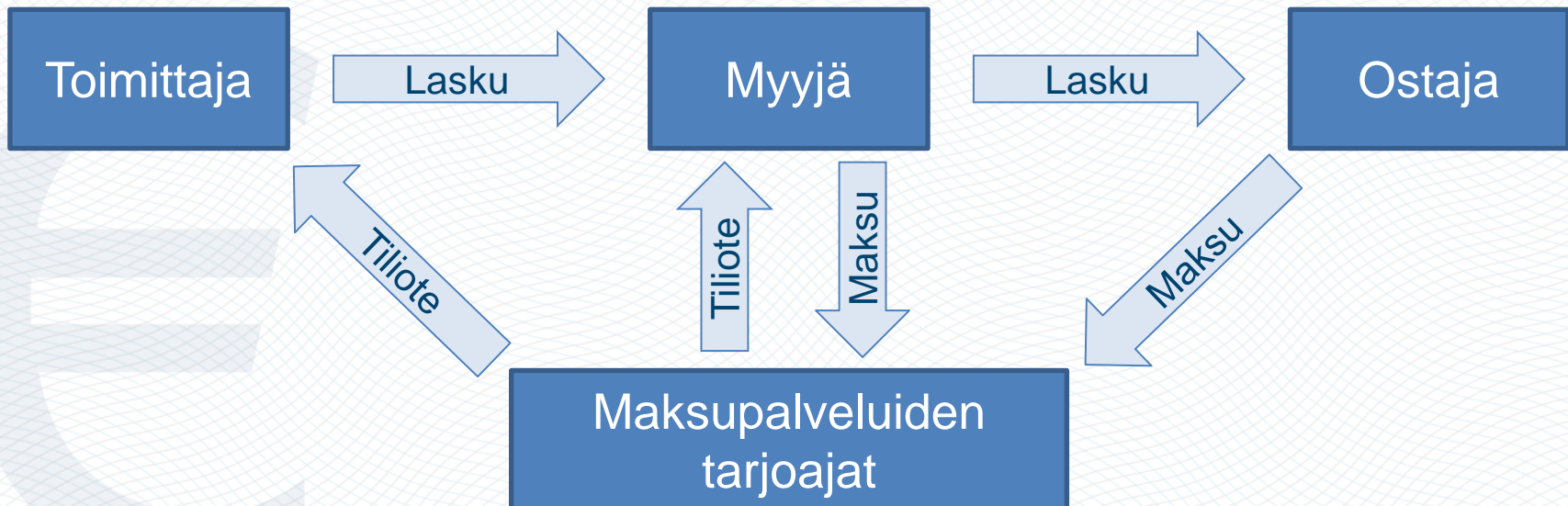
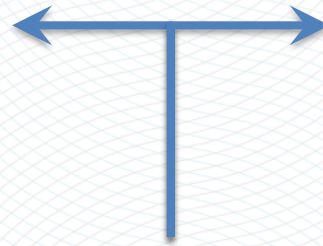
Tiedon poiminta & hyödyntäminen ”Iso kuva”

Hyödyntäminen kaikkien osapuolten taloushallinnossa

- Reaaliaikainen kirjanpito
- Reaaliaikainen kassaennuste
- Reaaliaikainen laskurahoitus

Hyödyntäminen viranomaisraportoinnissa

- Kotimainen ALV & EU ALV
- Reaaliaikainen verovalvonta
- Intrastat
- Suhdanne-ennustaminen
- jne.

Onnistuneen tiedon hyödyntämisen visiot

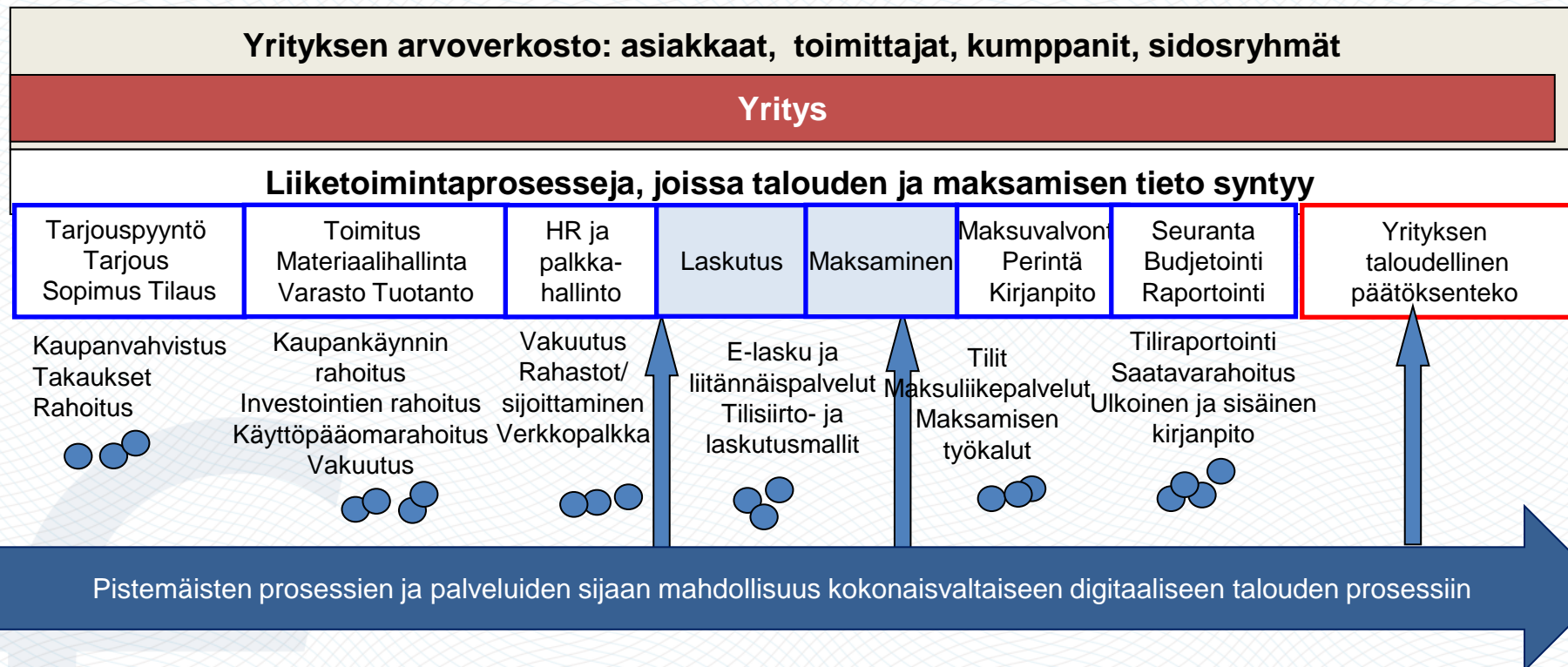
- **Mitä uutta?**

- Luodaan uusia liikeideoita
- Luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Businessstransformaatiota

- **Mitä positiivista?**

=> tuottavuus paranee, uuden tekeminen mahdollistuu, resursseja vapautuu ja päällekkäinen työ pienenee, avaa hyvien uusien konseptien ja toimintatapojen vientimahdollisuuksia, synnyttää uusia työpaikkoja, luo pohjaa EU-tason harmonisoinnille

KONKRETIA: Maksamisessa tarvittava tieto kulkee läpi koko yrityksen toimitusketjun ja arvoverkoston – mahdollisuudet vielä suureksi osaksi hyödyntämättä

Prosessien sähköistyessä myös finanssipalvelutarpeita pystytään palvelemaan täsmällisemmin ja tehokkaammin – finanssialalla on keskeinen rooli digitaalisessa talouden tukemisessa.

Keskeiset hankkeet

- **Kansallinen palveluväylä (ICT 2015)**
- Tulorekisteri
- Verkkolaskun tietosisällön hyödyntäminen
- Pankin tilioteinformaation hyödyntäminen
- Split-payment
- Ostotapahtumasta saatavan informaation välittäminen ja hyödyntäminen

Kansallinen palveluväylä

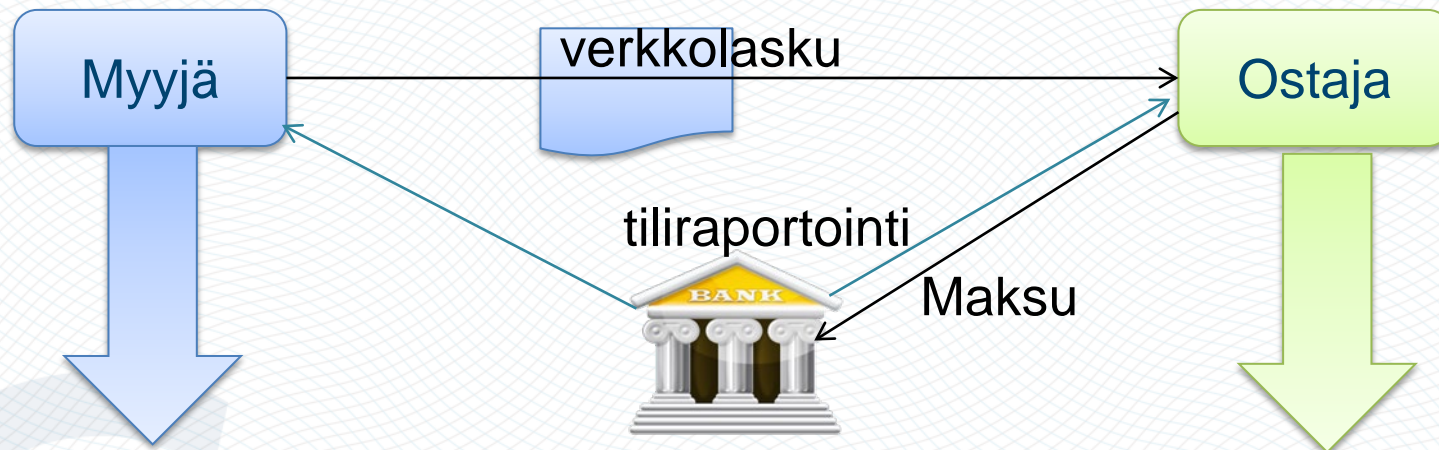
- Osa hallituksen rakennepoliittista ohjelmaa ja ICT 2015 työryhmän suosituksia
- Digitaalisen palveluyhteiskunnan **perusinfrastrukturi**, joka mahdollistaa
  - Tiedon helpon välityksen organisaatioiden välillä eli yhteentoimivuuden
  - Mahdollistaa uusien sähköisten palvelujen kehittämisen nopeammin, helpommin ja kustannustehokkaammin
  - Luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Samalla luodaan uusi **kansallinen malli sähköiseen tunnistamiseen** (myös yritysten edustajien ja ammattihenkilöiden)
- Palveluväylä ja tunnistaminen luovat perustan edistyksellisten sähköisten palvelujen toteuttamiselle, joihin usein liittyy maksaminen
- Julkisen hallinnon sähköistä maksamispalvelua (VETUMA) tulee myös uudistaa osana kokonaisuuden kehittämistä

Tulorekisteri

Reaaliaikainen tulorekisteri: Mitä se on?

- Tulorekisterillä tarkoitetaan palkka- ja muiden tulotietojen yhdistämistä **yhteen kansalliseen rekisteriin**, johon maksaja (esim. työnantaja) ilmoittaa palkka- ja muut tulotiedot
- Tulotieto ilmoitetaan maksun yhteydessä ajantasaisesti ja automaattisesti, rakenteellisena (palkkakoodisto), yhteisesti hyväksytyin standardin määräämässä muodossa
- Organisaatiot, jotka tarvitsevat kyseisiä tietoja (esim. verotukseen tai etuuksien käsittelyyn), saavat ne tästä yhdestä rekisteristä palveluväylän kautta joko automaattisesti tai erikseen kysymällä
- Kansalaiset näkevät ajantasaiset tietonsa yhdestä rekisteristä ja voivat hyödyntää niitä mm. palveluita käyttäessään tai etuuksia hakiessaan esim. opintuki, työttömyysturva jne. (**kansalaistilijattelu**) ja valvoessaan tietojensa oikeellisuutta

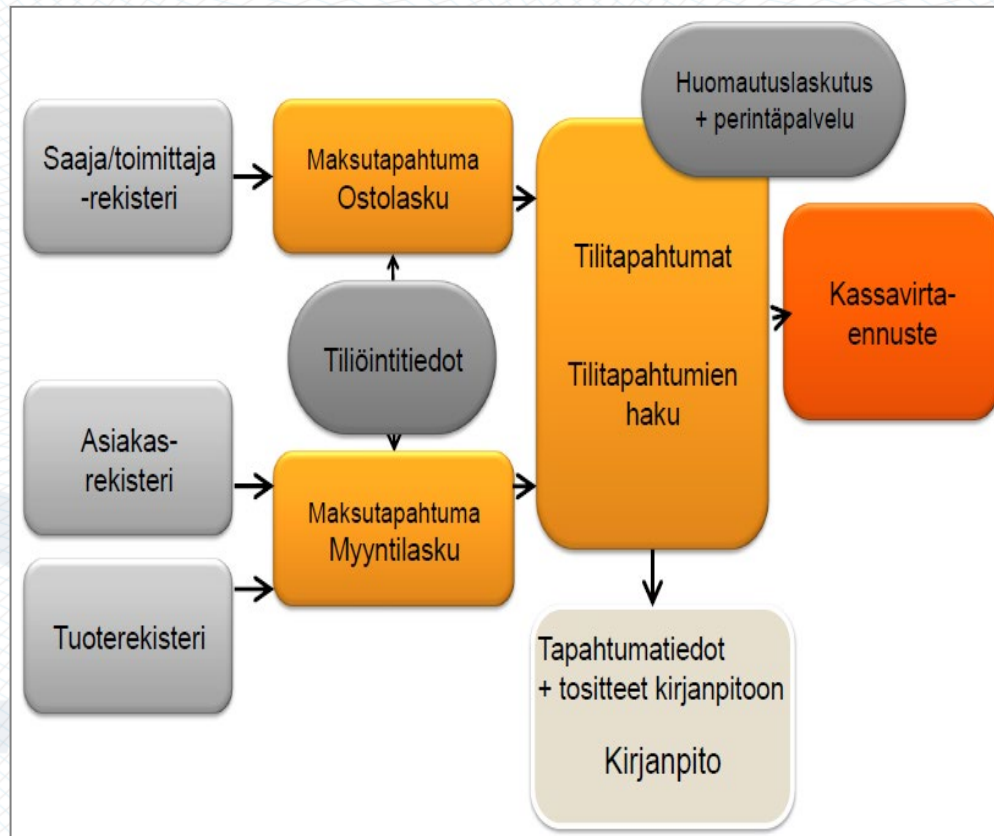
Verkkolaskun tietosisällön hyödyntäminen

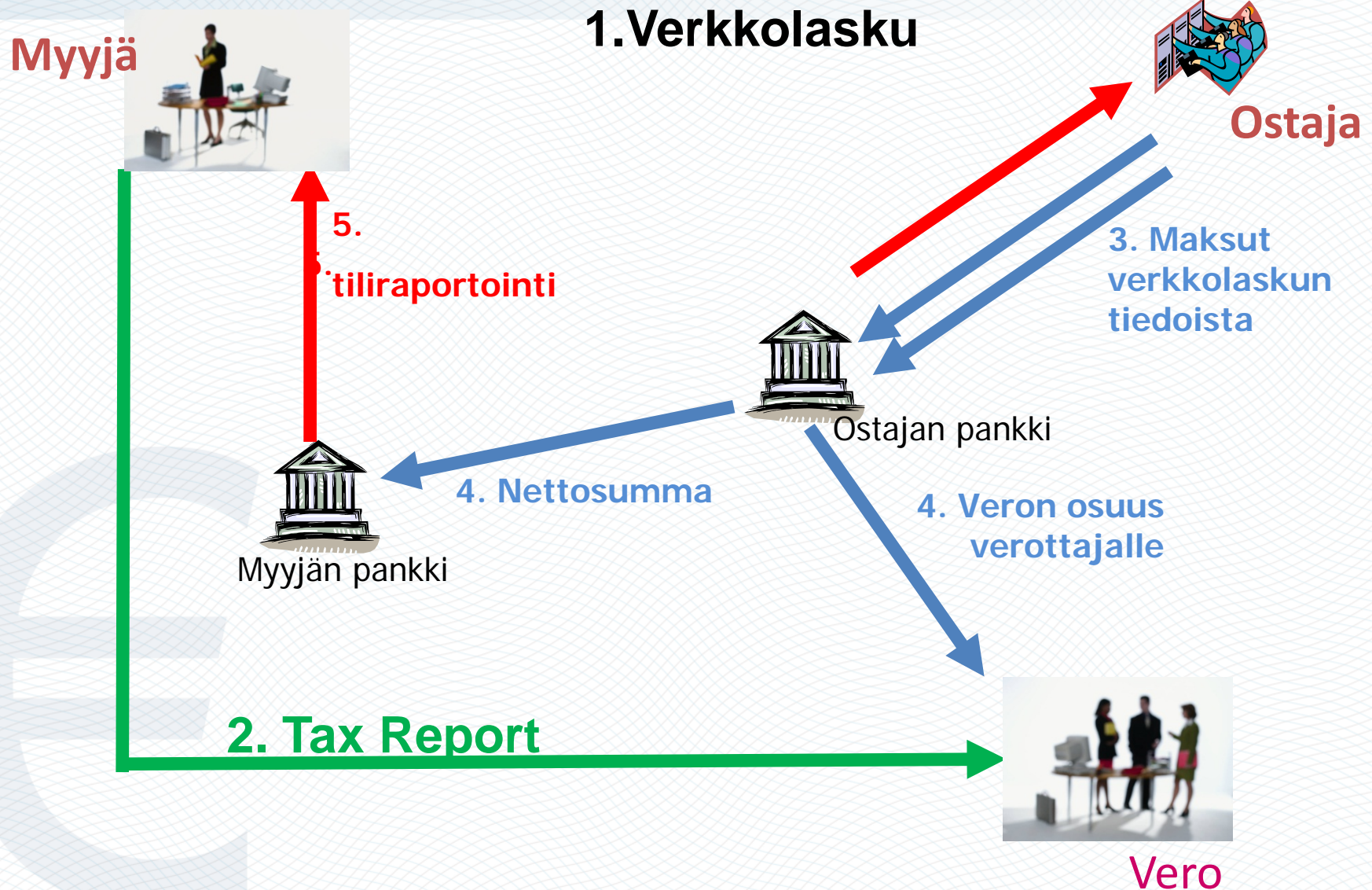
Verkkolaskutus ja tiliote mahdollistavat reaaliaikaisen:

- Kirjanpito
- Raportointi mm. vero
- kassaennustamisen

Tilitepohjainen kirjanpito

Split Payment –verojen raportoinnissa

Johtopäätöksiä

- **Digitalisoimalla** kaupallisia ja hallinnollisia **arvoketjuja kokonaisvaltaisesti**, voidaan saavuttaa erittäin merkittäviä **kustannussäästöjä** sekä yrityksissä että julkisessa sektorissa.
- ICT 2015 polku 2 -tavoitteista on päästy liikkeelle **kansallisen tulorekisterin ja XBRL-migraation** osalta
- Muut tavoitteet, jotka perustuvat **verkkolaskujen strukturoitujen tietojen hyödyntämiseen** (viranomaisraportoinnin, kirjanpidon ja kassavirtaennusteiden automatisointi) vaativat **kansallista tahtotilaa** (*vastuuministeriön tuki*), jotta palveluiden kehittäminen vauhdittuu.
- Vaikka Split-payment palvelua ei olla esittämässä ALV-maksuihin, on tarpeen arvioida sen soveltuvuutta mm. asuntokauppaan liittyviin maksuihin.

Ehdotuksia seuraaviksi askeliksi

1. Muodostetaan laajapohjainen (mahdollisesti TEM:n johtama) **ohjausryhmä** viranomaisraportoinnin ja kirjanpidon automatisoinnin toteuttamiseksi.
2. Projektoidaan työ **yhteistyössä ICT2015 -ohjelman ja Talousraportoinnin Runkoverkko (TaRu)** ohjelman kanssa.
3. Tutkitaan split-payment -palvelun tarpeita yhteistyössä asuntokaupan digitalisointiohjelman kanssa
4. Varmistetaan, että **sähköisen tilinpäätöstiedon standardin käyttöönotto** toteutuu mahdollisimman pian

Työryhmän toiminta

- Jäsenet tuottavat aineiston ja kokoavat raportin
  - Mirjami Laitinen Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto
  - Vuokko Mäkinen Taloushallintoliitto/Hawcon Oy
  - Pirjo Ilola Finanssialan Keskusliitto
  - Hanna Äijälä OP-Pohjola
  - Riku Jylhänkangas Valtiovarainministeriö/JulkiCT
  - Markus Hautala Tieto Oyj
  - Esko Penttinen Aalto-yliopisto
  - Bo Harald RTE-ohjelma
  - Kari Kemppainen Suomen Pankki (koordinaattori)
- Jatkotyöskentely
  - **raportin kirjoitustyön jatkaminen** (seuraava maksuneuvoston kokous); molempien työryhmien yhteistapaaminen toukokuussa.